

WOJEWODA
WARMIŃSKO - MAZURSKI

WIN-IV.431.1.2021

Olsztyn, 16 czerwca 2021 r.

Szanowny Pan
Jan Zbigniew Nadolny
Starosta Bartoszycki

Stosownie do art. 47 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224), zwanej dalej: „ustawą o kontroli w administracji rządowej”, przekazuję Panu treść wystąpienia pokontrolnego.

Wystąpienie pokontrolne

Kontrolę przeprowadzono w Starostwie Powiatowym w Bartoszycach, 11-200 Bartoszyce, Grota-Roweckiego 1, NIP: 743-16-43-516, REGON: 510750367.

W okresie objętym kontrolą oraz w okresie prowadzenia kontroli stanowiska pełnili:

1. Pani **Jan Zbigniew Nadolny** - Starosta, wybrany na stanowisko w dniu 22.11.2018 r. (kierownik jednostki kontrolowanej),
2. Pani **Anna Urbańska** - Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska, zatrudniona na podstawie umowy o pracę od dnia 01.09.1999 r. (nadzorująca bezpośrednio pracowników realizujących zadania objęte kontrolą).

Kontrolę przeprowadził zespół pracowników Wydziału Infrastruktury i Nieruchomości Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie w składzie:

- Dominika Wysocka - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 67/2019 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, przewodnicząca zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-IV.0030.162.2021** z dnia 11 maja 2021 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli, str. 10),
- Eryka Połowianiuk - inspektor wojewódzki, legitymacja służbowa nr 39/2017 wydana przez Dyrektora Generalnego Warmińsko - Mazurskiego Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie, członek zespołu kontrolnego, na podstawie pisemnego imiennego upoważnienia do kontroli nr **FK-IV.0030.161.2021** z dnia 11 maja 2020 r., wydanego przez Wojewodę Warmińsko - Mazurskiego (akta kontroli, str. 11).

Termin kontroli – 17 - 26 maja 2021 roku (8 dni). Kontrola została odnotowana w książce kontroli jednostki kontrolowanej, pod pozycją nr 3/2021.

Zakres kontroli:

- przedmiot kontroli: ocena prawidłowości wydawania przez Starostę decyzji w zakresie wyłączenia z produkcji użytków rolnych, zapobiegania degradacji gruntów, rekultywacji i zagospodarowania gruntów rolnych, prawidłowości sporządzania sprawozdań RRW-11 i RRW-12,
- okres objęty kontrolą: 2020 rok.

Kontrolę przeprowadzono na podstawie art. 6 ust. 4 pkt 3 ustawy z dnia 15 lipca 2011 r. o kontroli w administracji rządowej (Dz. U. z 2020 r., poz. 224) oraz art. 28 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2019 r., poz. 1464), w związku z art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz. U. z 2017 r., poz. 1161 ze zm.), zwanej dalej „ustawą”.

Na podstawie ustaleń kontroli, działalność kontrolowanej jednostki ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami**.

W 2020 r. do Starosty Bartoszyckiego wpłynęło **66** wniosków o wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej.

W trakcie postępowania Starosta wydał **62** decyzje, dotyczące wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej. Spośród tych decyzji:

- **8** dotyczyło wyłączenia gruntów o powierzchni do 0,05 ha pod budowę domów jednorodzinnych, więc zgodnie z art. 12 a ww. ustawy nie naliczono należności i opłat rocznych, a 1 decyzja została uchylona na wniosek wnioskodawcy (akta kontroli, str. 19-23),
- **7** dotyczyło wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, w których naliczono opłaty roczne, z czego 1 decyzja została uchylona na wniosek wnioskodawcy (akta kontroli, str. 24-43),
- **47** decyzji dotyczyło umorzenia postępowania w sprawie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, z uwagi na to, że wnioski dotyczyły gleb pochodzenia mineralnego klasy IV-VI niepodlegających z mocy ww. ustawy (art. 11 ust. 1), wyłączeniu z produkcji rolniczej (akta kontroli, str. 44).

W wyniku czynności kontrolnych stwierdzono, że w przypadku 1 decyzji dotyczącej wyłączenia gruntów z produkcji, w której naliczono opłaty roczne, wartość gruntów wyłączonych z produkcji rolniczej przyjęto zgodnie z operatem szacunkowym sporządzonym przez rzeczoznawcę majątkowego. Natomiast w pozostałych 6 decyzjach, wartość gruntów wyłączonych przyjęto na podstawie aktów notarialnych, a nie cen rynkowych w danej miejscowości w obrocie gruntami w dniu faktycznego wyłączenia tych gruntów z produkcji rolnej, co stanowi nieprawidłowość.

Zgodnie bowiem z art. 12 ust. 6 ustawy, należność za wyłączenie gruntów z produkcji pomniejsza się o wartość gruntu, ustaloną według cen rynkowych stosowanych w danej miejscowości w obrocie gruntami, w dniu faktycznego wyłączenia tego gruntu z produkcji.

Co do zasady ustalenie wartości gruntu należy do tego rodzaju okoliczności, które wymagają posiadania wiadomości specjalnych i powinny być stwierdzane przez biegłego. Zgodnie z art. 84 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735), gdy w sprawie są wymagane wiadomości specjalne, organ administracji powołuje biegłego lub biegłych. Wartość nieruchomości powinien określić rzeczoznawca majątkowy, kierując się wskazaniem zawartymi w dziale IV ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990 ze zm.). Konieczność wyceny nieruchomości przez rzeczoznawcę majątkowego była wielokrotnie

podnoszona przez sądy administracyjne (WSA w Warszawie wyrok z 4.11.2011 r., IV SA/Wa1328/11, WSA Gdańsk wyrok z 06.09.2017 r., II SA/Gd 376/11, WSA Poznań wyrok z 19.08.2015 r., IV SA/Po 201/15).

Przyczyną ww. nieprawidłowości jest nieprzestrzeżenie przepisu art. 12 ust. 6 ustawy, co może mieć wpływ na błędne wyliczenie należności. Odpowiedzialna za ww. nieprawidłowości jest Pani Anna Urbańska - Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska.

W przypadku 4 wniosków dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, postępowanie administracyjne nie zakończyło się wydaniem decyzji.

Spośród tych wniosków:

- 1 wniosek pozostał nierozpatrzony, ponieważ złożona dokumentacja była niekompletna, a wnioskodawca nie uzupełnił jej, pomimo pisemnego wezwania do usunięcia braków,
- 1 wniosek o wyłączenie z produkcji rolniczej został wycofany przez wnioskodawcę,
- 1 wniosek o wyłączenie z produkcji rolniczej został przedłożony bez podpisu wnioskodawcy, a Starosta uznał ten wniosek za nieważny i pozostawił go bez rozpatrzenia. Nie poinformował wnioskodawcy o brakach formalnych we wniosku.

W ocenie kontrolerów, Starosta stosownie do art. 64 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r., poz. 735), powinien wezwać wnoszącego do usunięcia braków w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż siedem dni, z pouczeniem, że nieusunięcie tych braków spowoduje pozostawienie podania bez rozpoznania.

- 1 wniosek o wyłączenie z produkcji rolniczej, Starosta pozostawił bez rozpatrzenia, nie wszczął postępowania administracyjnego na żądanie strony, stosownie do art. 61 §1 Kpa.

W przypadku dwóch ostatnich, wyżej wskazanych wniosków, brak decyzji administracyjnej Starosty zezwalającej na wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej stanowi nieprawidłowość. Odpowiedzialna za ww. nieprawidłowość jest Pani Anna Urbańska - Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska.

W toku czynności kontrolnych stwierdzono, że w 2020 r. Starosta nie wydawał decyzji dotyczących zapobiegania degradacji gruntów.

W trakcie analizy dokumentacji, będącej przedmiotem kontroli, kontrolerzy stwierdzili, że do Starosty Bartoszyckiego nie wpłynęły w 2020 r. wnioski dotyczące określenia stopnia ograniczenia lub utraty wartości użytkowej gruntów, a także wnioski o uznanie rekultywacji za zakończoną. W związku z powyższym, Starosta w 2020 r. nie wydawał decyzji w tych sprawach.

W okresie objętym kontrolą, 6 przedsiębiorców zobowiązanych było decyzjami w sprawie rekultywacji gruntów do zawiadomienia Starosty, w terminie do dnia 28 lutego każdego roku o powstałych zmianach w zakresie gruntów podlegających rekultywacji. Do dnia kontroli, wszyscy przedsiębiorcy przedłożyli informacje w tej sprawie.

Należy nadmienić, że Starosta w 5 przypadkach podejmował działania w celu wyegzekwowania tego obowiązku, bowiem wystąpił z pismami informującymi przedsiębiorców o obowiązku przedłożenia do 28 lutego każdego roku stosownych informacji o powstałych corocznie zmianach w zakresie ochrony gruntów rolnych podlegających rekultywacji.

Kontrolujący stwierdzili, że Starosta w 2020 r. przeprowadzał cykliczne kontrole wykonania obowiązku rekultywacji gruntów. Należy jednak nadmienić, że jedynie w 2 przypadkach, przedsiębiorcy przedłożyli dokumentację rekultywacji. W pozostałych przypadkach, kontrole nie zostały przeprowadzone w oparciu o dokumentację rekultywacji, co stanowi uchybienie.

Przyczyną ww. uchybienia jest nieprzestrzeżenie przepisu art. 27 ust. 3 ustawy. Odpowiedzialna za ww. uchybienie jest Pani Anna Urbańska - Naczelnik Wydziału Ochrony Środowiska.

Stosownie do art. 27 ust. 3 ustawy, kontrola obejmuje wykonanie rekultywacji gruntów zdewastowanych i zdegradowanych poprzez sprawdzenie, co najmniej raz w roku zgodności wykonywanych zabiegów z **dokumentacją rekultywacji** tych gruntów, a zwłaszcza **wymagań technicznych** oraz ich terminowości, ze szczególnym uwzględnieniem obowiązku zakończenia rekultywacji w okresie 5 lat od zaprzestania działalności przemysłowej. Skoro, więc ustawodawca zobowiązał Starostę do kontroli wykonania rekultywacji w oparciu o dokumentację, nie ulega wątpliwości, że obowiązek jej opracowania i przedstawienia organowi sprawującemu kontrolę ciąży na podmiotach, które uzyskały stosowną koncesję na wydobycie kopalin i zostały zobowiązane do rekultywacji gruntów.

Należy zaznaczyć, że sprawozdawczość z zakresu ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych, była prowadzona prawidłowo i terminowo (akta kontroli, str. 45-54). Sprawozdanie RRW-11 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej, rekultywacji i zagospodarowania gruntów oraz zasobów i eksploatacji złóż torfów, przesłano do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego w Olsztynie w dniu 11 lutego 2020 r. (termin przekazania do 31 marca 2020 r.), zaś sprawozdanie RRW - 12 z przebiegu realizacji przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych w zakresie gromadzenia i wykorzystania środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych, w dniu 11 lutego 2020 r. (termin przekazania do 28 lutego 2020 r.)

Do ustaleń kontroli nie zostały wniesione zastrzeżenia.

Mając na uwadze powyższe oceny i wnioski wnoszę o:

- stosowanie art. 12 ust. 6 ustawy przy wydawaniu decyzji dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji, w których jest konieczność naliczenia opłaty rocznej,
- rozpatrywanie spraw dotyczących wyłączenia gruntów z produkcji rolniczej poprzez wydawanie decyzji administracyjnych,
- przeprowadzanie cyklicznych kontroli wykonania obowiązku rekultywacji gruntów z dokumentacją rekultywacji, do przedłożenia której zobowiązani są przedsiębiorcy, stosownie do art. 27 ust. 3 ustawy.

Proszę Pana Starostę o podjęcie działań mających na celu usunięcie stwierdzonych nieprawidłowości i uchybień oraz poinformowanie Wojewody Warmińsko - Mazurskiego w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia o sposobie wykorzystania uwag oraz wykonania zaleceń, a także o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia działań.

Jednocześnie informuję, że stosownie do art. 48 ustawy o kontroli w administracji rządowej, od wystąpienia pokontrolnego, nie przysługują środki odwoławcze.

WOJEWODA
WARMIŃSKO-MAZURSKI

Artur Chojecki

